

อัตราผลตอบแทนจากการทำไร่หอมแดง

การหาอัตราผลตอบแทนจากการทำไร่หอมแดง ก็เพื่อใช้เป็นแนวทางแก่ผู้ที่สนใจในการลงทุน รวมทั้งเกษตรกรจะได้ทราบว่าผลตอบแทนหรือผลได้ที่เกิดจากการลงทุนทำไร่หอมแดง มีมากน้อยเพียงใด เมื่อกำหนดถึงต้นทุนการผลิตทั้งหมด ซึ่งสามารถแยกออกเป็นต้นทุนผันแปรและต้นทุนคงที่แล้ว ผลทำให้เกิดกำไรสุทธิขึ้นมากน้อยเพียงใด ผลตอบแทนที่ได้รับเป็นที่น่าพอใจและเกษตรกรควรทำการเพาะปลูกหอมแดงต่อไปหรือไม่ ผลตอบแทนนี้ยังเป็นแนวทางให้เกษตรกรเลือกขนาดเนื้อที่เพาะปลูกหอมแดงที่เหมาะสมที่สุด โดยการเลือกเพาะปลูกในขนาดเนื้อที่ที่ให้อัตราผลตอบแทนสูงสุด

วิธีการคำนวณหารายได้ กำไร และผลตอบแทนจากการลงทุน

$$\text{รายได้รวมทั้งหมด (บาท)} =$$

$$\text{เนื้อที่เพาะปลูกรวม (ไร่)} \times \text{ผลผลิตรวม (กิโลกรัม)} \times \text{ราคาขาย (บาท/กิโลกรัม)}$$

$$\text{รายได้เฉลี่ยต่อไร่ (บาท/ไร่)} = \frac{\text{รายได้รวมทั้งหมด (บาท)}}{\text{เนื้อที่เพาะปลูกทั้งหมด (ไร่)}}$$

$$\text{รายได้เฉลี่ยต่อกิโลกรัม (บาท)} = \frac{\text{รายได้รวมทั้งหมด (บาท)}}{\text{ผลผลิตที่เก็บเกี่ยวรวม (กิโลกรัม)}}$$

$$\text{รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (บาท)} = \frac{\text{รายได้รวมทั้งหมด (บาท)}}{\text{ระยะเวลาการปลูก (เดือน)}}$$

$$\begin{aligned} \text{กำไรสุทธิทั้งหมด (บาท)} &= \text{รายได้รวมทั้งหมด (บาท)} - \text{ต้นทุนผันแปรรวม (บาท)} \\ &\quad - \text{ต้นทุนคงที่รวม (บาท)} \end{aligned}$$

$$\text{กำไรสุทธิเฉลี่ยต่อไร่ (บาท/ไร่)} = \frac{\text{กำไรสุทธิทั้งหมด (บาท)}}{\text{เนื้อที่เพาะปลูกทั้งหมด (ไร่)}}$$

$$\text{กำไรสุทธิเฉลี่ยต่อกิโลกรัม (บาท/กิโลกรัม)} = \frac{\text{กำไรสุทธิทั้งหมด (บาท)}}{\text{ผลผลิตที่เก็บเกี่ยวทั้งหมด (กิโลกรัม)}}$$

$$\text{กำไรสุทธิเฉลี่ยต่อเคียน (บาท)} = \frac{\text{กำไรสุทธิทั้งหมด (บาท)}}{\text{ระยะเวลาการปลูก (เคียน)}}$$

$$\begin{aligned} \text{กำไรแปรได้รวมทั้งหมด (บาท)} &= \\ \text{รายได้รวมทั้งหมด (บาท)} - \text{ต้นทุนผันแปรรวม (บาท)} \end{aligned}$$

$$\text{กำไรแปรได้เฉลี่ยต่อไร่ (บาท/ไร่)} = \frac{\text{กำไรแปรได้รวม (บาท)}}{\text{เนื้อที่เพาะปลูกรวมทั้งหมด (ไร่)}}$$

$$\text{กำไรแปรได้เฉลี่ยต่อกิโลกรัม (บาท/กิโลกรัม)} = \frac{\text{กำไรแปรได้รวม (บาท)}}{\text{ผลผลิตที่เก็บเกี่ยวทั้งหมด (กิโลกรัม)}}$$

$$\text{กำไรแปรได้เฉลี่ยต่อเคียน (บาท)} = \frac{\text{กำไรแปรได้รวม (บาท)}}{\text{ระยะเวลาการปลูก (เคียน)}}$$

$$\text{อัตรากำไรแปรได้ต่อต้นทุนการผลิต¹} = \frac{\text{กำไรแปรได้เฉลี่ยต่อไร่}}{\text{ต้นทุนการผลิตต่อไร่}} \times 100$$

$$\text{อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนการผลิต} = \frac{\text{กำไรสุทธิเฉลี่ยต่อไร่}}{\text{ต้นทุนการผลิตต่อไร่}} \times 100$$

¹ต้นทุนการผลิต หมายถึง ค่าใช้จ่ายทั้งหมด ซึ่งรวมทั้งค่าใช้จ่ายผันแปรและค่าใช้จ่ายคงที่ซึ่งใช้ไปในการผลิต

การวิเคราะห์รายได้และผลตอบแทนจากการปลูกหอมแดง

ในการวิเคราะห์รายได้และผลตอบแทนจากการปลูกหอมแดง จะแยกตามขนาดเนื้อที่เพาะปลูก คือ ขนาดเนื้อที่เพาะปลูกไม่เกิน 2 ไร่ และขนาดเนื้อที่เพาะปลูกมากกว่า 2 ไร่ โดยในแต่ละขนาดเนื้อที่เพาะปลูกจะพิจารณาในรายละเอียด 4 ประเภทดังนี้คือ

1. รายได้และผลตอบแทนต่อครอบครัวหรือต่อฟาร์มตลอดฤดูเพาะปลูก
2. รายได้และผลตอบแทนต่อไร่
3. รายได้และผลตอบแทนต่อกิโลกรัม
4. รายได้และผลตอบแทนต่อเดือนของแต่ละครอบครัวหรือแต่ละฟาร์ม

ราคาที่ใช้ในการวิเคราะห์ ใช้ราคาเฉลี่ยที่เกษตรกรขายให้สุทธิ (หลังจากหักค่าขนส่งแล้ว ถ้าเกษตรกรเป็นผู้จ่ายค่าขนส่งเอง) สำหรับในปีการเพาะปลูก 2529/2530 นี้ ราคาขายหอมแดงที่เกษตรกรได้รับเฉลี่ยกิโลกรัมละ 3.80 บาท การวิเคราะห์รายได้และผลตอบแทนปรากฏผลดังนี้

กรณีเนื้อที่เพาะปลูกขนาดไม่เกิน 2 ไร่ (จำนวนเนื้อที่เพาะปลูกทั้งหมด 82 ไร่ จำนวนเกษตรกรตัวอย่าง 50 ราย)

รายได้รวมเท่ากับ 801,800.10 บาท รายได้เฉลี่ยต่อฟาร์ม หรือต่อครอบครัวเท่ากับ 16,036.00 บาท รายได้เฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 9,778.05 บาท รายได้เฉลี่ยต่อกิโลกรัมเท่ากับ 3.80 บาท รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่อฟาร์มเท่ากับ 4,009.00 บาท กำไรแปรได้รวมเท่ากับ 64,675.04 บาท กำไรแปรได้เฉลี่ยต่อฟาร์มเท่ากับ 1,293.50 บาท กำไรแปรได้เฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 788.72 บาท กำไรแปรได้เฉลี่ยต่อกิโลกรัมเท่ากับ 0.307 บาท กำไรแปรได้เฉลี่ยต่อเดือนต่อฟาร์มเท่ากับ 323.38 บาท กำไรสุทธิรวมเท่ากับ 43,286.98 บาท กำไรสุทธิเฉลี่ยต่อฟาร์มเท่ากับ 865.74 บาท กำไรสุทธิเฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 527.89 บาท กำไรสุทธิเฉลี่ยต่อกิโลกรัมเท่ากับ 0.205 บาท กำไรสุทธิเฉลี่ยต่อเดือนต่อฟาร์มเท่ากับ 216.44 บาท อัตรากำไรแปรได้ต่อต้นทุนการผลิตเท่ากับร้อยละ 8.53 และอัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนการผลิตเท่ากับร้อยละ 5.71

กรณีเนื้อที่เพาะปลูกขนาดมากกว่า 2 ไร่ (จำนวนเนื้อที่เพาะปลูกทั้งหมด 182 ไร่ จำนวนเกษตรกรตัวอย่าง 50 ราย)

รายได้รวมเท่ากับ 1,796,638.48 บาท รายได้เฉลี่ยต่อฟาร์มหรือต่อครอบครัวเท่ากับ

35,932.77 บาท รายได้เฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 9,871.64 บาท รายได้เฉลี่ยต่อกิโลกรัมเท่ากับ 3.80 บาท รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่อฟาร์มเท่ากับ 8,983.19 บาท กำไรแปรได้รวมเท่ากับ 192,375.82 บาท กำไรแปรได้เฉลี่ยต่อฟาร์มเท่ากับ 3,847.52 บาท กำไรแปรได้เฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 1,057.01 บาท กำไรแปรได้เฉลี่ยต่อกิโลกรัมเท่ากับ 0.407 บาท กำไรแปรได้เฉลี่ยต่อเดือนต่อฟาร์มเท่ากับ 961.88 บาท กำไรสุทธิรวมเท่ากับ 144,904.76 บาท กำไรสุทธิเฉลี่ยต่อฟาร์มเท่ากับ 2,898.10 บาท กำไรสุทธิเฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 796.18 บาท กำไรสุทธิเฉลี่ยต่อกิโลกรัมเท่ากับ 0.306 บาท กำไรสุทธิเฉลี่ยต่อเดือนต่อฟาร์มเท่ากับ 724.52 บาท อัตรากำไรแปรได้ต่อต้นทุนการผลิตเท่ากับร้อยละ 11.65 และอัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนการผลิตเท่ากับร้อยละ 8.77

เมื่อพิจารณาเนื้อที่เฉลี่ยทุกขนาดแล้ว ปรากฏว่า รายได้รวมเท่ากับ 2,598,438.48 บาท รายได้เฉลี่ยต่อฟาร์มต่อครอบครัวเท่ากับ 25,984.38 บาท รายได้เฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 9,842.57 บาท รายได้เฉลี่ยต่อกิโลกรัมเท่ากับ 3.80 บาท รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่อฟาร์มเท่ากับ 6,496.10 บาท กำไรแปรได้รวมเท่ากับ 257,051.52 บาท กำไรแปรได้เฉลี่ยต่อฟาร์มเท่ากับ 2,570.52 บาท กำไรแปรได้เฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 973.68 บาท กำไรแปรได้เฉลี่ยต่อกิโลกรัมเท่ากับ 0.376 บาท กำไรแปรได้เฉลี่ยต่อเดือนต่อฟาร์มเท่ากับ 642.63 บาท กำไรสุทธิรวมเท่ากับ 188,192.40 บาท กำไรสุทธิเฉลี่ยต่อฟาร์มเท่ากับ 1,881.92 บาท กำไรสุทธิเฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 712.85 บาท กำไรสุทธิเฉลี่ยต่อกิโลกรัมเท่ากับ 0.275 บาท กำไรสุทธิเฉลี่ยต่อเดือนต่อฟาร์มเท่ากับ 470.48 บาท อัตรากำไรแปรได้ต่อต้นทุนการผลิตเท่ากับร้อยละ 10.67 และอัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนการผลิตเท่ากับร้อยละ 7.81

การที่เกษตรกรทำการเพาะปลูกหอมแดง โดยมีอัตรากำไรแปรได้ต่อต้นทุนการผลิตรวมเฉลี่ยร้อยละ 10.67 และอัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนการผลิตรวมที่เกิดขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 7.81 ซึ่งแสดงถึงต้นทุนที่เกิดขึ้นทุก ๆ 100.00 บาท จะมีผลกำไรแปรได้และกำไรสุทธิเกิดขึ้น 10.67 บาท และ 7.81 บาท ตามลำดับ เป็นที่น่าสังเกตว่า ผลต่างระหว่างกำไรแปรได้และกำไรสุทธิมีจำนวนไม่มากนัก ($10.67 - 7.81 = 2.86$ บาท) ทั้งนี้เนื่องจากต้นทุนคงที่ในการผลิตหอมแดงไม่สูงมาก เกษตรกรมีการลงทุนในทรัพย์สินถาวรเป็นจำนวนน้อย ทรัพย์สินที่ใช้ล้วนแต่เป็นทรัพย์สินประเภทอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ทางการเกษตรที่มีราคาต่ำ ผลจากการวิเคราะห์ข้างต้นจะเห็นได้ว่าผลตอบแทนโดยเฉลี่ยที่เกิดขึ้นยังอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำ

เนื้อที่เพาะปลูกหอมแดงขนาดมากกว่า 2 ไร่ เป็นขนาดที่ให้อัตรากำไรแปรได้ต่อต้นทุนการผลิตรวม และให้อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนการผลิตรวมสูงกว่าอัตราผลตอบแทนของเนื้อที่เพาะปลูกขนาดไม่เกิน 2 ไร่ คือ ให้อัตรากำไรแปรได้ต่อต้นทุนการผลิตรวมร้อยละ 11.65 และให้อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนการผลิตรวมร้อยละ 8.77 ตามลำดับ ในขณะที่เนื้อที่เพาะปลูกขนาดไม่เกิน 2 ไร่ให้อัตรากำไรแปรได้ต่อต้นทุนการผลิตรวมร้อยละ 8.53 และให้อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนการผลิตรวมร้อยละ 5.71 ตามลำดับ ทั้งนี้เพราะเนื้อที่เพาะปลูกขนาดมากกว่า 2 ไร่ มีผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่เป็นปริมาณมากกว่า การดูแลรักษาและการใช้ปัจจัยการผลิตเป็นไปในลักษณะที่เหมาะสม ดังนั้นเมื่อราคาขายต่อกิโลกรัมอยู่ในระดับเดียวกัน จึงทำให้อัตราผลตอบแทนที่ได้รับสูงกว่า

ตารางที่ 4.1 รายได้และกำไรต่อฟาร์มต่อ 1 ฤดูเพาะปลูก ที่เกษตรกรตัวอย่างได้รับจากการ
ขายผลผลิตหอมแดงในจังหวัดศรีสะเกษ ปีการเพาะปลูก 2529/2530

หน่วย: บาท

รายการ	เนื้อที่เพาะปลูก ขนาดไม่เกิน 2 ไร่	เนื้อที่เพาะปลูก ขนาดมากกว่า 2 ไร่	เฉลี่ยทุกขนาด
1. รายได้ต่อไร่	9,778.05	9,871.64	9,842.57
2. จำนวนเนื้อที่เพาะปลูก (ไร่)	82	182	264
3. รายได้ทั้งหมด (1×2)	801,800.10	1,796,638.48	2,598,438.48
4. ต้นทุนผันแปรต่อไร่	8,989.33	8,814.63	8,868.89
5. ต้นทุนผันแปรทั้งหมด (2×4)	737,125.06	1,604,262.66	2,341,386.96
6. ต้นทุนคงที่ต่อไร่	260.83	260.83	260.83
7. ต้นทุนคงที่ทั้งหมด (2×6)	21,388.06	47,471.06	68,859.12
8. ต้นทุนการผลิตทั้งหมด (5+7)	758,513.12	1,651,733.72	2,410,246.08
9. กำไรแปรได้ทั้งหมด (3-5)	64,675.04	192,375.82	257,051.52
10. กำไรสุทธิทั้งหมด (3-8)	43,286.98	144,904.76	188,192.40
11. จำนวนเกษตรกรตัวอย่าง (ราย)	50	50	100
12. รายได้เฉลี่ยต่อเกษตรกร 1 ราย	16,036.00	35,932.77	25,984.38
13. ต้นทุนการผลิตเฉลี่ยต่อเกษตรกร 1 ราย	15,170.26	33,034.67	24,102.46
14. กำไรแปรได้ต่อเกษตรกร 1 ราย	1,293.50	3,847.52	2,570.52
15. กำไรสุทธิต่อเกษตรกร 1 ราย	865.74	2,898.10	1,881.92
16. อัตรากำไรแปรได้ต่อต้นทุนการ ผลิต (ต่อฟาร์ม)	8.53	11.65	10.67
17. อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนการ ผลิต (ต่อฟาร์ม)	5.71	8.77	7.81

ตารางที่ 4.2 รายได้และกำไรต่อไร่ที่เกษตรกรตัวอย่างได้รับจากการขายผลผลิตหอมแดงใน
จังหวัดศรีสะเกษ ปีการเพาะปลูก 2529/2530

รายการ	เนื้อที่เพาะปลูก ขนาด ไม่เกิน 2 ไร่	เนื้อที่เพาะปลูก ขนาด มากกว่า 2 ไร่	เฉลี่ยทุกขนาด
1. ราคาขายต่อกิโลกรัม (บาท)	3.80	3.80	3.80
2. ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ (กิโลกรัม)	2,573.17	2,597.80	2,590.16
3. รายได้รวมเฉลี่ยต่อไร่ (บาท) (1×2)	9,778.05	9,871.64	9,842.57
4. ต้นทุนผันแปรเฉลี่ยต่อไร่ (บาท)	8,989.33	8,814.63	8,868.89
5. ต้นทุนคงที่ต่อไร่ (บาท)	260.83	260.83	260.83
6. ต้นทุนทั้งหมดเฉลี่ยต่อไร่ (บาท)(4+5)	9,250.16	9,075.46	9,129.72
7. กำไรแปรได้เฉลี่ยต่อไร่ (บาท)(3-4)	788.72	1,057.01	973.68
8. กำไรสุทธิเฉลี่ยต่อไร่(บาท)(3-6)	527.89	796.18	712.85
9. อัตรากำไรแปรได้ต่อต้นทุนการผลิต (ต่อไร่)	8.53	11.65	10.67
10. อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนการผลิต (ต่อไร่)	5.71	8.77	7.81

ตารางที่ 4.3 รายได้และกำไรต่อกิโลกรัมที่เกษตรกรตัวอย่างได้รับจากการขายผลผลิตหอมแดง
ในจังหวัดศรีสะเกษ ปีการเพาะปลูก 2529/2530

หน่วย: บาท

รายการ	เนื้อที่เพาะปลูก ขนาด ไม่เกิน 2 ไร่	เนื้อที่เพาะปลูก ขนาด มากกว่า 2 ไร่	เฉลี่ยทุกขนาด
1. ราคาขายต่อกิโลกรัม	3.80	3.80	3.80
2. ต้นทุนผันแปรต่อกิโลกรัม	3.493	3.393	3.424
3. ต้นทุนคงที่ต่อกิโลกรัม	0.102	0.101	0.101
4. ต้นทุนทั้งหมดต่อกิโลกรัม	3.595	3.494	3.525
5. กำไรแปรได้ต่อกิโลกรัม	0.307	0.407	0.376
6. กำไรสุทธิต่อกิโลกรัม	0.205	0.306	0.275
7. อัตรากำไรแปรได้ต่อกิโลกรัมต่อต้นทุน การผลิตต่อกิโลกรัม	8.53	11.65	10.67
8. อัตราผลตอบแทนต่อกิโลกรัมต่อ ต้นทุนการผลิตต่อกิโลกรัม	5.71	8.77	7.81

ตารางที่ 4.4 รายได้และกำไรต่อเดือนต่อฟาร์มที่เกษตรกรตัวอย่างได้รับจากการขายผลผลิตหอมแดง
ในจังหวัดศรีสะเกษ ปีการเพาะปลูก 2529/2530

รายการ	หน่วย:บาท		
	เนื้อที่เพาะปลูก ขนาด ไม่เกิน 2 ไร่	เนื้อที่เพาะปลูก ขนาด มากกว่า 2 ไร่	เฉลี่ยทุกขนาด
1. รายได้รวมทั้งหมคต่อ 1 ฤดูเพาะปลูก	801,800.10	1,796,638.48	2,598,438.48
2. รายได้รวมเฉลี่ยต่อเดือน	200,450.03	449,159.62	649,609.62
3. รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่อฟาร์ม	4,009.00	8,983.19	6,496.10
4. ต้นทุนผันแปรรวม ต่อ 1 ฤดูเพาะปลูก	737,125.06	1,604,262.66	2,341,386.96
5. ต้นทุนผันแปรรวมเฉลี่ยต่อเดือน	184,281.27	401,065.67	585,346.74
6. ต้นทุนผันแปรเฉลี่ยต่อเดือนต่อฟาร์ม	3,685.63	8,021.31	5,853.48
7. ต้นทุนรวมทั้งหมคต่อ 1 ฤดูเพาะปลูก	758,513.12	1,651,733.72	2,410,246.08
8. ต้นทุนรวมเฉลี่ยต่อเดือน	189,628.28	412,933.43	602,561.52
9. ต้นทุนเฉลี่ยต่อเดือนต่อฟาร์ม	3,792.57	8,258.67	6,025.62
10. กำไรแปรได้รวมต่อ 1 ฤดูเพาะปลูก	64,675.04	192,375.82	257,051.52
11. กำไรแปรได้รวมเฉลี่ยต่อเดือน	16,168.76	48,093.96	64,262.88
12. กำไรแปรได้เฉลี่ยต่อเดือนต่อฟาร์ม	323.38	961.88	642.63
13. กำไรสุทธิรวมต่อ 1 ฤดูเพาะปลูก	43,286.98	144,904.76	188,192.40
14. กำไรสุทธิรวมเฉลี่ยต่อเดือน	10,821.75	36,226.19	47,048.10
15. กำไรสุทธิเฉลี่ยต่อเดือนต่อฟาร์ม	216.44	724.52	470.48
16. อัตรากำไรแปรได้ต่อต้นทุนการผลิต	8.53	11.65	10.67
17. อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนการผลิต	5.71	8.77	7.81

หมายเหตุ 1) 1 ฤดูเพาะปลูกเท่ากับ 4 เดือน

2) จำนวนเกษตรกรตัวอย่างสำหรับเนื้อที่เพาะปลูกหอมแดงขนาดไม่เกิน 2 ไร่ เท่ากับ 50 ราย
เนื้อที่เพาะปลูกหอมแดงขนาดมากกว่า 2 ไร่เท่ากับ 50 ราย

การวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนจากการปลูกหอมแดง เมื่อคิดต้นทุนการผลิตตามเกณฑ์เงินสด

จากการสัมภาษณ์เกษตรกรชาวไร่หอมแดง จังหวัดศรีสะเกษ พบว่าเกษตรกรได้คำนวณกำไรขาดทุนจากการเพาะปลูกหอมแดง โดยใช้เกณฑ์เงินสดเป็นหลัก ค่าใช้จ่ายที่เป็นเงินสดเท่านั้นที่เกษตรกรนำมาคำนวณเป็นต้นทุนการผลิต ดังนั้นเมื่อพิจารณากำไรขาดทุนและอัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนการผลิตตามเกณฑ์เงินสด ซึ่งสำรวจจากเกษตรกรตัวอย่าง จำนวน 100 ราย ในเขตจังหวัดศรีสะเกษ โดยใช้ข้อมูลของปีการเพาะปลูก 2529/2530 มาศึกษาจะปรากฏผลดังนี้

กรณีเนื้อที่เพาะปลูกขนาดไม่เกิน 2 ไร่ (จำนวนเนื้อที่เพาะปลูกทั้งหมด 82 ไร่)

จากการวิเคราะห์ปรากฏว่า เกษตรกรจะมีรายได้สุทธิที่เป็นเงินสดทั้งหมดเท่ากับ 225,932.14 บาท รายได้สุทธิที่เป็นเงินสดเฉลี่ยต่อฟาร์มเท่ากับ 4,518.64 บาท รายได้สุทธิที่เป็นเงินสดเฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 2,755.27 บาท รายได้สุทธิที่เป็นเงินสดเฉลี่ยต่อกิโลกรัมเท่ากับ 1.071 บาท และรายได้สุทธิที่เป็นเงินสดเฉลี่ยต่อเดือนต่อฟาร์มเท่ากับ 1,129.68 บาท ทั้งนี้โดยการนำเอากำไรสุทธิทั้งหมด กำไรสุทธิเฉลี่ยต่อฟาร์ม กำไรสุทธิเฉลี่ยต่อไร่ กำไรสุทธิเฉลี่ยต่อกิโลกรัม และกำไรสุทธิเฉลี่ยต่อเดือนต่อฟาร์มมาปรับด้วยค่าใช้จ่ายที่ไม่เป็นเงินสด ได้แก่ ค่าแรงงาน ของสมาชิกในครัวเรือนของเกษตรกรเอง ค่าวัสดุการเกษตรในสวนที่เกษตรกรมีอยู่เอง ค่าเช่าที่ดินซึ่งเกษตรกรไม่ได้เช่าจริง และค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์การเกษตร ซึ่งค่าใช้จ่ายเหล่านี้เกษตรกรไม่นำมาคำนวณเป็นต้นทุนการผลิต การคำนวณกำไรขาดทุนจากการเพาะปลูกหอมแดงโดยใช้เกณฑ์เงินสดนี้ เกษตรกรจะได้รับอัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนการผลิตที่จ่ายเป็นเงินสด ร้อยละ 39.23

กรณีเนื้อที่เพาะปลูกขนาดมากกว่า 2 ไร่ (จำนวนเนื้อที่เพาะปลูกทั้งหมด 182 ไร่)

การวิเคราะห์เป็นไปในลักษณะเดียวกัน ซึ่งจากการวิเคราะห์ปรากฏว่า เกษตรกรมีรายได้สุทธิที่เป็นเงินสดทั้งหมดเท่ากับ 486,500.56 บาท รายได้สุทธิที่เป็นเงินสดเฉลี่ยต่อฟาร์มเท่ากับ 9,730.01 บาท รายได้สุทธิที่เป็นเงินสดเฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 2,673.08 บาท รายได้สุทธิที่เป็นเงินสดเฉลี่ยต่อกิโลกรัมเท่ากับ 1.029 บาท และรายได้สุทธิที่เป็นเงินสดเฉลี่ยต่อเดือนต่อฟาร์มเท่ากับ 2,432.50 บาท ทั้งนี้โดยการนำเอากำไรสุทธิทั้งหมด กำไรสุทธิเฉลี่ยต่อฟาร์ม กำไรสุทธิเฉลี่ยต่อไร่ กำไรสุทธิเฉลี่ยต่อกิโลกรัม และกำไรสุทธิเฉลี่ยต่อเดือนต่อฟาร์ม มาปรับด้วยค่าใช้จ่ายที่ไม่เป็นเงินสด ได้แก่ ค่าแรงงานของสมาชิกในครัวเรือนของเกษตรกรเอง ค่าวัสดุการเกษตรในสวนที่เกษตรกรมีอยู่เอง ค่าเช่าที่ดินซึ่งเกษตรกรไม่ได้เช่าจริง และค่า

เสื่อมราคาอุปกรณ์การเกษตร ซึ่งค่าใช้จ่ายเหล่านี้ เกษตรกรไม่นำมาคำนวณเป็นต้นทุนการผลิต การคำนวณกำไรขาดทุนจากการเพาะปลูกหอมแดงโดยใช้เกณฑ์เงินสดนี้ เกษตรกรจะได้รับอัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนการผลิตที่จ่ายเป็นเงินสด ร้อยละ 37.13

เมื่อพิจารณาเนื้อที่เฉลี่ยทุกขนาดแล้ว ปรากฏว่า เกษตรกรมีรายได้สุทธิที่เป็นเงินสด ทั้งหมดเท่ากับ 712,433.04 บาท รายได้สุทธิที่เป็นเงินสดเฉลี่ยต่อฟาร์มเท่ากับ 7,124.33 บาท รายได้สุทธิที่เป็นเงินสดเฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 2,698.61 บาท รายได้สุทธิที่เป็นเงินสดเฉลี่ยต่อกิโลกรัมเท่ากับ 1.042 บาท และรายได้สุทธิที่เป็นเงินสดเฉลี่ยต่อเดือนต่อฟาร์มเท่ากับ 1,781.08 บาท ทั้งนี้โดยการนำเอากำไรสุทธิทั้งหมด กำไรสุทธิเฉลี่ยต่อฟาร์ม กำไรสุทธิเฉลี่ยต่อไร่ กำไรสุทธิเฉลี่ยต่อกิโลกรัม และกำไรสุทธิเฉลี่ยต่อเดือนต่อฟาร์มมาปรับด้วยค่าใช้จ่ายที่ไม่เป็นเงินสด ได้แก่ แรงงานของสมาชิกในครัวเรือนของเกษตรกรเอง ค่าวัสดุการเกษตรในสวนที่เกษตรกรมีอยู่เอง ค่าเช่าที่ดินซึ่งเกษตรกรไม่ได้เช่าจริง และค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์การเกษตร ซึ่งค่าใช้จ่ายเหล่านี้ เกษตรกรไม่นำมาคำนวณเป็นต้นทุนการผลิต การคำนวณกำไรขาดทุนจากการเพาะปลูกหอมแดง โดยใช้เกณฑ์เงินสดนี้ เกษตรกรจะได้รับอัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนการผลิตที่จ่ายเป็นเงินสดร้อยละ 37.77

การที่เกษตรกรทำการเพาะปลูกหอมแดง โดยมีอัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนการผลิตที่จ่ายเป็นเงินสดเฉลี่ยร้อยละ 37.77 แสดงถึงต้นทุนการผลิตที่ต้องจ่ายเป็นเงินสดทุก ๆ 100 บาท จะมีผลตอบแทนเกิดขึ้น 37.77 บาท จะเห็นได้ว่าผลตอบแทนในอัตรานี้อยู่ในเกณฑ์ที่สูง เนื่องจากสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากของธนาคารพาณิชย์หลายเท่าตัว และการคิดต้นทุนการผลิตของเกษตรกรเองก็คิดเฉพาะต้นทุนการผลิตที่จ่ายออกไปเป็นเงินสดเท่านั้น ในความรู้สึกของเกษตรกรเอง การลงทุน (เป็นเงินสด) 100.00 บาท แล้วได้กำไร (ผลตอบแทน) 37.77 บาท นับว่าเป็นผลตอบแทนที่สูงและน่าพอใจ

เนื้อที่เพาะปลูกหอมแดงขนาดไม่เกิน 2 ไร่ เป็นขนาดเนื้อที่เพาะปลูกที่ให้อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนการผลิตที่จ่ายเป็นเงินสดสูงกว่าอัตราผลตอบแทนของเนื้อที่เพาะปลูกหอมแดงขนาดมากกว่า 2 ไร่ คือ ให้อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนการผลิตที่จ่ายเป็นเงินสดร้อยละ 39.23 ในขณะที่เนื้อที่เพาะปลูกขนาดมากกว่า 2 ไร่ ให้อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนการผลิตที่จ่ายเป็นเงินสด ร้อยละ 37.13 ทั้งนี้เพราะเนื้อที่เพาะปลูกหอมแดงขนาดไม่เกิน 2 ไร่ มีค่าใช้จ่ายที่เป็นเงินสดน้อยกว่า เนื่องจากแรงงานที่ใช้เป็นแรงงานในครัวเรือนของเกษตรกรเอง แม้รายได้เฉลี่ยต่อไร่จะต่ำกว่า

เนื่องจากผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ต่ำกว่า แต่จำนวนเงินลงทุนที่เกษตรกรจ่ายเป็นเงินสดก็มีเป็นจำนวนน้อยเช่นกัน จึงทำให้ได้รับอัตราผลตอบแทนต่อเงินลงทุนที่จ่ายเป็นเงินสดในระดับที่สูงกว่า

จากการวิเคราะห์อัตราผลตอบแทนโดยใช้เกณฑ์เงินสดเป็นหลักทำให้ทราบว่า อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนการผลิตที่จ่ายเป็นเงินสดที่เกษตรกรได้รับจากการทำไร่ออมแดงนั้น ไม่ว่าเกษตรกรจะทำการเพาะปลูกในเนื้อที่เพาะปลูกขนาดใด ล้วนให้อัตราผลตอบแทนที่คึกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ทั้งสิ้น

ตารางที่ 4.5 รายได้และค่าใช้จ่ายต่อฟาร์มต่อหนึ่งฤดูเพาะปลูก จากการผลิตหอมแดงในเนื้อที่เพาะปลูกขนาดต่าง ๆ ในจังหวัดศรีสะเกษ เมื่อคิดต้นทุนการผลิตตามเกณฑ์เงินสด ปีการเพาะปลูก 2529/2530

หน่วย:บาท

รายการ	เนื้อที่เพาะปลูก ขนาด ไม่เกิน 2 ไร่	เนื้อที่เพาะปลูก ขนาด มากกว่า 2 ไร่	เฉลี่ยทุกขนาด
1. รายได้ต่อไร่	9,778.05	9,871.64	9,842.57
2. รายได้ทั้งหมด	801,800.10	1,796,638.48	2,598,438.48
3. ต้นทุนการผลิตทั้งหมด	758,513.12	1,651,733.72	2,410,246.08
4. กำไรสุทธิต่อเกษตรกรตัวอย่างทั้งหมด	43,286.98	144,904.76	188,192.40
5. ต้นทุนการผลิตที่เป็นเงินสด	575,867.96	1,310,137.92	1,886,005.44
6. รายได้สุทธิที่เป็นเงินสด	225,932.14	486,500.56	712,433.04
7. จำนวนเกษตรกรตัวอย่าง (ราย)	50	50	100
8. รายได้สุทธิที่เป็นเงินสดต่อ เกษตรกร 1 ราย	4,518.64	9,730.01	7,124.33
9. อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนการผลิต ที่จ่ายเป็นเงินสด (ร้อยละ)	39.23	37.13	37.77

ตารางที่ 4.6 รายได้และค่าใช้จ่ายต่อไร่ จากการผลิตหอมแดงในเนื้อที่เพาะปลูกขนาดต่าง ๆ ในจังหวัดศรีสะเกษ เมื่อคิดต้นทุนการผลิตตามเกณฑ์เงินสด ปีการเพาะปลูก 2529/2530

รายการ	เนื้อที่เพาะปลูก ขนาด ไม่เกิน 2 ไร่	เนื้อที่เพาะปลูก ขนาด มากกว่า 2 ไร่	เฉลี่ยทุกขนาด
1. ราคาขาย (บาท/กิโลกรัม)	3.80	3.80	3.80
2. ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)	2,573.17	2,597.80	2,590.15
3. รายได้ทั้งหมด (บาท/ไร่)	9,778.05	9,871.64	9,842.57
4. ต้นทุนการผลิต (บาท/ไร่)	9,250.16	9,075.46	9,129.72
5. กำไรสุทธิ (บาท/ไร่)	527.89	796.18	712.85
6. ค่าใช้จ่ายที่เป็นเงินสด ¹ (บาท/ไร่)	7,022.78	7,198.56	7,143.96
7. รายได้สุทธิที่เป็นเงินสด (บาท)	2,755.27	2,673.08	2,698.61
8. อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนการผลิต ที่จ่ายเป็นเงินสด (ร้อยละ)	39.23	37.13	37.77

¹ ค่าใช้จ่ายที่เป็นเงินสด = ต้นทุนทั้งหมด - (ค่าแรงงานของเกษตรกรเอง + ค่าวัสดุการเกษตร
ในส่วนที่เป็นของเกษตรกรเอง + ค่าเช่าที่ดินที่เกษตรกรไม่ได้เช่า
จริง + ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์การเกษตร)

ตารางที่ 4.7 รายได้และค่าใช้จ่ายต่อกิโลกรัม จากการผลิตหอมแดงในเนื้อที่เพาะปลูกขนาดต่าง ๆ ในจังหวัดศรีสะเกษ เมื่อคิดต้นทุนการผลิตตามเกณฑ์เงินสด ปีการเพาะปลูก 2529/2530

หน่วย:บาท

รายการ	เนื้อที่เพาะปลูก ขนาด ไม่เกิน 2 ไร่	เนื้อที่เพาะปลูก ขนาด มากกว่า 2 ไร่	เฉลี่ยทุกขนาด
1. ราคาขายต่อกิโลกรัม	3.80	3.80	3.80
2. ต้นทุนการผลิตต่อกิโลกรัม	3.595	3.494	3.525
3. กำไรสุทธิต่อกิโลกรัม	0.205	0.306	0.275
4. ต้นทุนการผลิตที่เป็นเงินสดต่อกิโลกรัม	2.729	2.771	2.758
5. รายได้สุทธิที่เป็นเงินสดต่อกิโลกรัม	1.071	1.029	1.042
6. อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนการผลิตที่จ่ายเป็นเงินสด (ร้อยละ)	39.23	37.13	37.77

ตารางที่ 4.8 รายได้และค่าใช้จ่ายต่อเดือนต่อฟาร์ม จากการผลิตหอมแดงในเนื้อที่เพาะปลูก
ขนาดต่าง ๆ ในจังหวัดศรีสะเกษ เมื่อคิดต้นทุนการผลิตตามเกณฑ์เงินสด ปี
การเพาะปลูก 2529/2530

หน่วย:บาท

รายการ	เนื้อที่เพาะปลูก ขนาด ไม่เกิน 2 ไร่	เนื้อที่เพาะปลูก ขนาด มากกว่า 2 ไร่	เฉลี่ยทุกขนาด
1. รายได้รวมทั้งหมดต่อ 1 ฤดู เพาะปลูก	801,800.10	1,796,638.48	2,598,438.48
2. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	200,450.03	449,159.62	649,609.62
3. ต้นทุนรวมทั้งหมดต่อ 1 ฤดู เพาะปลูก	758,513.12	1,651,733.72	2,410,246.08
4. ต้นทุนเฉลี่ยต่อเดือน	189,628.28	412,933.43	602,561.52
5. ต้นทุนการผลิตที่เป็นเงินสดต่อ 1 ฤดูเพาะปลูก	575,867.96	1,310,137.92	1,886,005.44
6. ต้นทุนการผลิตที่เป็นเงินสด เฉลี่ยต่อเดือน	143,966.99	327,534.48	471,501.36
7. รายได้สุทธิที่เป็นเงินสดเฉลี่ยต่อเดือน	56,483.94	121,625.14	178,108.26
8. จำนวนเกษตรกรตัวอย่าง (ราย)	50	50	100
9. รายได้สุทธิที่เป็นเงินสดเฉลี่ยต่อ เดือน ต่อฟาร์ม	1,129.68	2,432.50	1,781.08
10. อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนการผลิต ที่จ่ายเป็นเงินสด (ร้อยละ)	39.23	37.13	37.77

การวิเคราะห์ผลตอบแทนแก่แรงงานในครัวเรือนของเกษตรกร

การวิเคราะห์ผลตอบแทนแก่แรงงานในครัวเรือนของเกษตรกร เป็นการพิจารณาผลตอบแทนให้แก่แรงงานในครัวเรือนของเกษตรกรที่ช่วยทำการเพาะปลูกหอมแดง แรงงานในครัวเรือนนี้ มิได้มีการจ่ายค่าตอบแทนให้เป็นเงินสด ดังนั้นการวิเคราะห์หาผลตอบแทนแก่แรงงานเกษตรกร จะช่วยให้ทราบว่า การที่สมาชิกในครัวเรือนแต่ละคนสละแรงงานของตนเองมาช่วยในการเพาะปลูกหอมแดงนั้น จะได้รับผลตอบแทนแก่แรงงานดีกว่าการที่สมาชิกในครัวเรือนเหล่านั้นออกไปทำงานรับจ้างอื่น ๆ หรือไม่ ซึ่งการวิเคราะห์ปรากฏผลดังนี้

กรณีเนื้อที่เพาะปลูกขนาดไม่เกิน 2 ไร่

เกษตรกรมีค่าใช้จ่ายในการผลิตเสมือนเกษตรกรว่างงานเฉลี่ยไร่ละ 7,743.98 บาท (คำนวณมาจากต้นทุนผันแปรต่อไร่หักค่าแรงงานที่ไม่เป็นเงินสดบวกด้วยต้นทุนคงที่) ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นโดยไม่คิดค่าแรงงานเตรียมดิน-ปลูก จนกระทั่งเก็บเกี่ยวและเก็บรักษาผลผลิตที่ไม่เป็นเงินสด ผลตอบแทนสุทธิหลังจากหักค่าใช้จ่ายในการผลิตเสมือนเกษตรกรว่างงานทั้งหมดแล้ว เฉลี่ยไร่ละ 2,034.07 บาท (คำนวณจากรายได้เฉลี่ยต่อไร่ หักค่าใช้จ่ายในการผลิตเสมือนเกษตรกรว่างงานเฉลี่ยต่อไร่) ผลตอบแทนสุทธิที่เกษตรกรได้รับต่อแรงงาน 1 วัน-คนเท่ากับ 40.51 บาท (คำนวณมาจากผลตอบแทนสุทธิ เมื่อหักค่าใช้จ่ายในการผลิตเสมือนเกษตรกรว่างงานทั้งหมดหารด้วยจำนวนแรงงานที่คิดหน่วยเป็นวัน-คนทั้งหมด)

กรณีเนื้อที่เพาะปลูกขนาดมากกว่า 2 ไร่

การคำนวณใช้วิธีเดียวกับเนื้อที่เพาะปลูกขนาดไม่เกิน 2 ไร่ ผลการวิเคราะห์ คือเกษตรกรมีค่าใช้จ่ายในการผลิตเสมือนเกษตรกรว่างงานเฉลี่ยไร่ละ 7,976.70 บาท ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นโดยไม่คิดค่าแรงงานเตรียมดิน-ปลูก จนกระทั่งเก็บเกี่ยวและเก็บรักษาผลผลิตที่ไม่เป็นเงินสด ผลตอบแทนสุทธิหลังจากหักค่าใช้จ่ายในการผลิตเสมือนเกษตรกรว่างงานทั้งหมดแล้ว เฉลี่ยไร่ละ 1,894.94 บาท ผลตอบแทนสุทธิที่เกษตรกรได้รับต่อแรงงาน 1 วัน-คน เท่ากับ 51.73 บาท

เมื่อพิจารณารวมเนื้อที่เฉลี่ยทุกขนาด ปรากฏว่า เกษตรกรมีค่าใช้จ่ายในการผลิตเสมือนเกษตรกรว่างงาน เฉลี่ยไร่ละ 7,904.41 บาท ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นโดยไม่คิดค่าแรงงานในการเตรียมดิน-ปลูก จนกระทั่งเก็บเกี่ยวและเก็บรักษาผลผลิตที่ไม่เป็นเงินสด ผลตอบแทนสุทธิหลังจากหักค่าใช้จ่ายในการผลิตเสมือนเกษตรกรว่างงานทั้งหมดแล้ว เฉลี่ยไร่ละ 1,938.16 บาท ผลตอบแทนสุทธิที่เกษตรกรได้รับต่อแรงงาน 1 วัน-คน เท่ากับ 47.46 บาท

จากการวิเคราะห์ข้างต้น สามารถสรุปผลได้ว่า การที่เกษตรกรใช้แรงงานในครัวเรือนของตนเองช่วยทำการเพาะปลูกหอมแดง ผลตอบแทนแก่แรงงานที่เกษตรกรแต่ละคนได้รับ สูงกว่าอัตราค่าจ้างแรงงานทั่วไปในท้องถิ่นจังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งเฉลี่ยเท่ากับคนละ 30.00 บาท ต่อวัน แสดงว่าการที่สมาชิกในครัวเรือนของเกษตรกรมาช่วยทำการเพาะปลูกหอมแดง จะเป็นการเพิ่มรายได้ให้แก่ครอบครัวได้มากกว่าการที่สมาชิกในครัวเรือนเหล่านั้นออกไปทำงานรับจ้างทั่วไป นอกจากนี้จากผลการวิเคราะห์ยังแสดงให้เห็นว่า การที่เกษตรกรทำการเพาะปลูกหอมแดง ในเนื้อที่เพาะปลูกขนาดมากกว่า 2 ไร่ เกษตรกรจะได้รับผลตอบแทนแก่แรงงานสูงกว่าการเพาะปลูกหอมแดงในเนื้อที่ขนาดไม่เกิน 2 ไร่ ซึ่งเป็นการใช้แรงงานอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์คุ้มค่ากว่า

ตารางที่ 4.9 รายได้ ค่าใช้จ่ายและผลตอบแทนแก่แรงงานเกษตรกรที่ทำการเพาะปลูกหอมแดง
ในจังหวัดศรีสะเกษ ปีการเพาะปลูก 2529/2530

รายการ	เนื้อที่เพาะปลูก ขนาด ไม่เกิน 2 ไร่	เนื้อที่เพาะปลูก ขนาด มากกว่า 2 ไร่	เฉลี่ยทุกขนาด
1. ราคาขาย (บาท/กิโลกรัม)	3.80	3.80	3.80
2. ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)	2,573.17	2,597.80	2,590.15
3. รายได้ทั้งหมดต่อไร่ (บาท)	9,778.05	9,871.64	9,842.57
4. ต้นทุนผันแปรต่อไร่ (บาท)	8,989.33	8,814.63	8,868.89
5. ต้นทุนคงที่ต่อไร่ (บาท)	260.83	260.83	260.83
6. ค่าแรงงานที่คิดให้กับสมาชิกในครัวเรือน ของเกษตรกรเอง (บาท/ไร่)	1,506.18	1,098.76	1,225.31
7. ค่าใช้จ่ายในการผลิตเสมือนเกษตรกร ว่างงาน (บาท/ไร่)	7,743.98	7,976.70	7,904.41
8. ผลตอบแทนหลังจากหักค่าใช้จ่ายในการผลิต เสมือนเกษตรกรว่างงาน (บาท/ไร่)	2,034.07	1,894.94	1,938.16
9. จำนวนแรงงานในครัวเรือนที่ช่วยใน การเพาะปลูก (คน/ไร่/วัน)	50.21	36.63	40.84
10. ผลตอบแทนแก่แรงงานเกษตรกรต่อ 1 วัน-คน (บาท)	40.51	51.73	47.46

อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนทำไร่หอมแดงในระยะเริ่มแรก

เนื่องจากการลงทุนทำไร่หอมแดง ให้ผลตอบแทนเป็นระยะเวลาสั้น เพราะหอมแดงใช้เวลาปลูกจนถึงเก็บเกี่ยวประมาณ 100-120 วันเท่านั้น การวิเคราะห์ผลตอบแทนจากการลงทุนทำไร่หอมแดง จึงเป็นการวัดความสามารถในการทำไร่จากการทำไร่หอมแดง อัตราผลตอบแทนที่คำนวณได้จะเป็นเครื่องวัดว่า เกษตรกรได้ใช้เงินทุนและสินทรัพย์ของตนให้ได้รับประโยชน์มากน้อยเพียงใด

ตามที่ได้อ้างมาข้างต้นแล้วว่า เกษตรกรชาวไร่หอมแดงจังหวัดศรีสะเกษ มีอาชีพปลูกหอมแดงกันมาตั้งแต่สมัยบรรพบุรุษ และส่วนมากจะปลูกหอมแดงบนที่ดินของตนเองซึ่งเตรียมไว้เพื่อการปลูกหอมแดงโดยเฉพาะกันมานานเกินกว่า 10 ปีแล้ว ดังนั้นในช่วงระยะเวลาที่ออกสำรวจและสอบถามเกษตรกรตัวอย่างทั้ง 100 ราย จึงไม่มีค่าใช้จ่ายลงทุนเริ่มแรกในการปลูกหอมแดง

สูตรการคำนวณอัตราผลตอบแทนจากการลงทุน ได้แก่

$$R = \frac{P}{S} \times \frac{S}{I}$$

ซึ่งให้ R = อัตราผลตอบแทน

P = กำไรสุทธิ

S = ยอดขาย

I = เงินลงทุนหรือสินทรัพย์ที่ใช้ในการหารายได้ทั้งหมด

จากสูตรนี้ อาจแบ่งอัตราผลตอบแทนได้เป็น

$$\text{กำไรสุทธิต่อยอดขาย (Profit Margin)} = \frac{P}{S}$$

และอัตราการลงทุนเวียนของเงินทุนหรือสินทรัพย์

$$\text{(Investment or Assets Turnover Rate)} = \frac{S}{I}$$

หรืออาจเขียนสูตรง่าย ๆ ได้ดังนี้ $R = \frac{P}{I}$

ในการคำนวณหาอัตราผลตอบแทนจากการลงทุน ยอดกำไรสุทธิที่จะนำมาใช้คำนวณ จะใช้ยอดกำไรสุทธิหลังจากหักค่าเสื่อมราคาแล้ว ส่วนยอดเงินลงทุนที่จะนำมาคำนวณอัตราส่วนนี้จะใช้ยอดเงินลงทุนในระยะเริ่มต้นทั้งหมด สำหรับกำไรสุทธิจากการทำไร่หอมแดง ได้แสดงการคำนวณไว้ข้างต้นแล้ว ดังนั้นในลำดับต่อไปจะแสดงการคำนวณยอดเงินลงทุนระยะเริ่มแรกในการทำไร่หอมแดง

เงินลงทุนระยะเริ่มแรก

เงินลงทุนระยะเริ่มแรกในการปลูกหอมแดง จะพิจารณาในแง่ของผู้ที่สนใจในการลงทุนทำไร่หอมแดง โดยเริ่มจากการซื้อที่ดินเพื่อทำการเพาะปลูกหอมแดง ตลอดจนซื้ออุปกรณ์การเกษตรต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องใช้สำหรับทำการเพาะปลูกหอมแดง ซึ่งมีค่าใช้จ่ายลงทุนดังนี้

มูลค่าที่ดินในปัจจุบันเฉลี่ยไร่ละ ¹	4,000 บาท
มูลค่าที่ดินของเนื้อที่เพาะปลูก 2 ไร่	= 8,000 บาท
ค่าเครื่องสูบน้ำและสายยาง	= 4,800 บาท
ค่าเครื่องพ่นยา	= 800 บาท
ค่าอุปกรณ์การเกษตร ²	= 435 บาท
ค่าไม้ไผ่สำหรับทำราวแขวนหอมแดงหลัง	
เก็บเกี่ยวแล้วจำนวน 20 ลำ ลำละ 15 บาท	= 300 บาท
รวม	=14,335 บาท

ในกรณีที่ผู้ลงทุนกู้ยืมเงินมาเพื่อการลงทุนจะมีค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยเงินกู้เพื่อการลงทุนปลูกหอมแดงในระยะเริ่มแรก³

= 1,791.88 บาท

รวมเงินลงทุนระยะเริ่มแรกของการเพาะปลูกหอมแดงในเนื้อที่ 2 ไร่

= 14,335 + 1,791.88 บาท

= 16,126.88 บาท

เงินลงทุนระยะเริ่มแรกของการปลูกหอมแดงเฉลี่ยต่อไร่

= 8,063.44 บาท

¹จากการสอบถามเกษตรกรจังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งเป็นมูลค่าที่ดินในปัจจุบัน ปี พ.ศ.2529

² อุปกรณ์การเกษตรในที่นี้ได้แก่ จอบ เสียม และมีด อย่างละ 3 เล่ม

³คิดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 12.50 ต่อปี ระยะเวลากู้ 1 ปี เงินต้นจำนวน 14,335 บาท

เงินลงทุนทั้งสิ้นเฉลี่ยต่อไร่สำหรับการลงทุนทำการเพาะปลูกหอมแดงในเนื้อที่เพาะปลูก
ขนาดไม่เกิน 2 ไร่ = $8,063.44 + 9,109.33 = 17,172.77$ บาท

เงินลงทุนทั้งสิ้นเฉลี่ยต่อไร่สำหรับการลงทุนทำการเพาะปลูกหอมแดงในเนื้อที่เพาะปลูก
ขนาดมากกว่า 2 ไร่ = $8,063.44 + 8,934.63 = 16,998.07$ บาท

อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนกรณีทำการเพาะปลูกหอมแดงในเนื้อที่เพาะปลูกขนาดไม่
ไม่เกิน 2 ไร่

$$= \frac{527.89 \times 100}{17,172.77} = 3.07$$

อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนกรณีทำการเพาะปลูกหอมแดงในเนื้อที่เพาะปลูกขนาดมาก
กว่า 2 ไร่

$$= \frac{796.18 \times 100}{16,998.07} = 4.68$$

จะเห็นได้ว่า อัตราผลตอบแทนต่อการลงทุนทำการเพาะปลูกหอมแดงในกรณีที่ต้องลงทุน
ตั้งแต่ระยะเริ่มแรก ผลตอบแทนที่ได้ต่ำมาก และต่ำกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากของธนาคารพาณิชย์
ด้วย นอกจากนี้ผลผลิตที่ได้จากที่ดินที่ไม่เคยทำการเพาะปลูกหอมแดงมาก่อนเลย ในปีแรก ๆ จะ
ให้ผลผลิตน้อยกว่าที่ควรจะเป็น เนื่องจากสภาพของดินยังไม่เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของหอม
แดง ในปีต่อ ๆ ไปจะให้ผลผลิตเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ นั่นคือผลตอบแทนจากการลงทุนไม่เป็นที่น่าพอใจ
และไม่ดึงดูดใจให้ผู้ลงทุนสนใจในการทำไร่หอมแดง ถ้าหากผู้สนใจลงทุนไม่มีที่ดินเป็นของตนเอง
แต่จากการสำรวจพบว่าเกษตรกรเกือบทั้งหมดมีที่ดินเป็นของตนเองและทำการเพาะปลูกหอมแดง
กันมานานตั้งแต่สมัยบรรพบุรุษ จึงไม่มีค่าใช้จ่ายในการลงทุนระยะเริ่มแรกสำหรับซื้อที่ดิน จึงทำให้
ได้รับอัตราผลตอบแทนเป็นที่น่าพอใจ และสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ด้วย
โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อคิดต้นทุนตามเกณฑ์เงินสด ผลตอบแทนที่เกษตรกรพึงได้รับจากการปลูกหอม
แดงยิ่งทำให้ที่น่าพอใจ เพราะอยู่ในระดับที่สูง

การวิเคราะห์จุดเสมอตัว (Break-even Analysis)

จุดเสมอตัว (Break-even point) คือ จุดที่การขายก่อให้เกิดรายได้ในจำนวนที่เท่ากับ
กับรายจ่าย หรือคือจุดที่กำไรเท่ากับศูนย์ จุดเสมอตัวมีประโยชน์ต่อการตัดสินใจในด้านการบริหาร

ธุรกิจ เพราะเป็นจุดที่ผู้บริหารใช้ในการตัดสินใจด้านการวางแผนกำไรว่า ณ ราคาขายที่กำหนด
กิจการควรจะต้องขายสินค้าในปริมาณเท่าใดจึงจะมีกำไรตามที่ต้องการ

การวิเคราะห์จุดเสมอตัว สำหรับการลงทุนทำไร้หอมแดงของเกษตรกร จังหวัดศรีสะเกษ
นี้ เป็นการวิเคราะห์ปริมาณผลผลิต ณ จุดเสมอตัว ว่า ณ ราคาขายที่กำหนดจะต้องขายผลผลิตใน
ปริมาณเท่าใด รายได้จากการขายจึงจะเท่ากับต้นทุนการผลิตพอดี

การวิเคราะห์จุดเสมอตัวโดยใช้สมการ มีวิธีการคำนวณโดยตั้งสมการรายได้จากการ
ขายหอมแดงเท่ากับต้นทุนคงที่และต้นทุนผันแปรรวมกัน

สมมติให้ Q = ปริมาณผลผลิต ณ จุดเสมอตัวต่อไร่

S = ราคาขายผลผลิตต่อกิโลกรัม

V = ต้นทุนผันแปรต่อกิโลกรัม

TFC = ต้นทุนคงที่ทั้งหมดต่อไร่

ในกรณีเสมอตัว นั่นคือ รายได้ทั้งหมด = ต้นทุนทั้งหมด

$$\text{หรือ } Q \cdot S = TFC + Q \cdot V$$

$$QS - QV = TFC$$

$$Q(S - V) = TFC$$

$$Q = \frac{TFC}{S - V}$$

การวิเคราะห์จะใช้ตัวเลขรายได้และต้นทุนการผลิตในปีการเพาะปลูก 2529/2530

กรณีเนื้อที่เพาะปลูกหอมแดงขนาดไม่เกิน 2 ไร่

การคำนวณปริมาณผลผลิต ณ จุดเสมอตัวต่อไร่

$$TFC = 260.83 \text{ บาท}$$

$$S = 3.80 \text{ บาท/กิโลกรัม}$$

$$V = 3.493 \text{ บาท/กิโลกรัม}$$

$$Q = \frac{260.83}{3.80 - 3.493} = \frac{260.83}{0.307} = 849.61 \text{ กิโลกรัม}$$

นั่นคือ ปริมาณผลผลิต ณ จุดเสมอตัวต่อไร่ = 849.61 กิโลกรัม

การวิเคราะห์ปริมาณผลผลิต ณ จุดเสมอตัว ปรากฏผล คือ ถ้าเกษตรกรผู้ลงทุนทำไร้หอมแดงในเนื้อที่เพาะปลูกขนาดไม่เกิน 2 ไร่ ได้รับปริมาณผลผลิตหอมแดงเฉลี่ยต่อไร่ 849.61 กิโลกรัม และสามารถขายผลผลิตหอมแดงได้ในราคา กิโลกรัมละ 3.80 บาท เกษตรกรจะได้รับรายได้จากการขายเท่ากับต้นทุนการผลิตพอดีดังต่อไปนี้

$$\begin{aligned}
 Q &= \text{ปริมาณผลผลิต ณ จุดเสมอตัวต่อไร่} &&= 849.61 \text{ กิโลกรัม} \\
 S &= \text{ราคาขายผลผลิตต่อกิโลกรัม} &&= 3.80 \text{ บาท} \\
 V &= \text{ต้นทุนผันแปรต่อกิโลกรัม} &&= 3.493 \text{ บาท} \\
 QS &= \text{รายได้จากการขายผลผลิต ณ จุดเสมอตัว} \\
 &= 849.61 \times 3.80 = 3,228.52 \text{ บาท} \\
 QV &= \text{ต้นทุนผันแปร ณ จุดเสมอตัว} \\
 &= 849.61 \times 3.493 = 2,967.69 \text{ บาท} \\
 \text{TFC} &= \text{ต้นทุนคงที่เฉลี่ยต่อไร่} &&= 260.83 \text{ บาท} \\
 \text{นั่นคือ} & \text{รายได้จากการขายผลผลิต ณ จุดเสมอตัว} &&= \text{ต้นทุนคงที่เฉลี่ยต่อไร่} + \\
 & && \text{ต้นทุนผันแปร ณ จุดเสมอตัว} \\
 & 3,228.52 \text{ บาท} &&= 260.83 + 2,967.69 \\
 & &&= 3,228.52
 \end{aligned}$$

ในการเพาะปลูกหอมแดงในเนื้อที่เพาะปลูกขนาดไม่เกิน 2 ไร่ เกษตรกรได้รับผลผลิตเฉลี่ยไร่ละ 2,573.17 กิโลกรัม แต่ปริมาณผลผลิต ณ จุดเสมอตัวต่อไร่ของเกษตรกรเท่ากับ 849.61 กิโลกรัม ดังนั้นปริมาณผลผลิตที่มากเกินไปจุดเสมอตัว คือ จำนวน 1,723.56 กิโลกรัม จึงเป็นปริมาณผลผลิตที่เกษตรกรจะได้รับกำไรจากการผลิตหอมแดง โดยมีต้นทุนการผลิตเฉพาะต้นทุนผันแปรเท่านั้น เนื่องจากรายได้จากปริมาณผลผลิต ณ จุดเสมอตัวสามารถครอบคลุมต้นทุนคงที่เฉลี่ยต่อไร่แล้ว ดังนั้นกำไรสุทธิเฉลี่ยต่อไร่ที่เกษตรกรได้รับเมื่อทำการเพาะปลูกหอมแดงในเนื้อที่ขนาดไม่เกิน 2 ไร่ เท่ากับ 529.13 บาท (คำนวณมาจาก ปริมาณผลผลิต 1,723.56 กิโลกรัม คูณด้วย กำไรแปรได้ต่อกิโลกรัมเท่ากับ 0.307 บาท)

กรณีเนื้อที่เพาะปลูกหอมแดงขนาดมากกว่า 2 ไร่

การคำนวณปริมาณผลผลิต ณ จุดเสมอตัวต่อไร่

$$TFC = 260.83 \text{ บาท}$$

$$S = 3.80 \text{ บาท/กิโลกรัม}$$

$$V = 3.393 \text{ บาท/กิโลกรัม}$$

$$Q = \frac{260.83}{3.80 - 3.393} = \frac{260.83}{0.407} = 640.86 \text{ กิโลกรัม}$$

นั่นคือ ปริมาณผลผลิต ณ จุดเสมอตัวต่อไร่ = 640.86 กิโลกรัม

การวิเคราะห์ปริมาณผลผลิต ณ จุดเสมอตัว ปรากฏผลคือ ถ้าเกษตรกรผู้ลงทุนทำไรหอมแดงในเนื้อที่เพาะปลูกขนาดมากกว่า 2 ไร่ ได้รับปริมาณผลผลิตหอมแดงเฉลี่ยไร่ละ 640.86 กิโลกรัม และสามารถขายผลผลิตหอมแดงได้ในราคากิโลกรัมละ 3.80 บาท เกษตรกรจะได้รับรายได้จากการขายเท่ากับต้นทุนการผลิตพอดี ดังต่อไปนี้

$$Q = \text{ปริมาณผลผลิต ณ จุดเสมอตัวต่อไร่} = 640.86 \text{ กิโลกรัม}$$

$$S = \text{ราคาขายผลผลิตต่อกิโลกรัม} = 3.80 \text{ บาท}$$

$$V = \text{ต้นทุนผันแปรต่อกิโลกรัม} = 3.393 \text{ บาท}$$

$$QS = \text{รายได้จากการขายผลผลิต ณ จุดเสมอตัว} = 640.86 \times 3.80 = 2,435.27 \text{ บาท}$$

$$QV = \text{ต้นทุนผันแปร ณ จุดเสมอตัว} = 640.86 \times 3.393 = 2,174.44 \text{ บาท}$$

$$TFC = \text{ต้นทุนคงที่เฉลี่ยต่อไร่} = 260.83 \text{ บาท}$$

นั่นคือ รายได้จากการขายผลผลิต ณ จุดเสมอตัว = ต้นทุนคงที่เฉลี่ยต่อไร่ + ต้นทุนผันแปร ณ จุดเสมอตัว

$$2,435.27 \text{ บาท} = 260.83 + 2,174.44 = 2,435.27 \text{ บาท}$$

ในการเพาะปลูกหอมแดงในเนื้อที่เพาะปลูกขนาดมากกว่า 2 ไร่ เกษตรกรได้รับผลผลิตเฉลี่ยไร่ละ 2,597.80 กิโลกรัม แต่ปริมาณผลผลิต ณ จุดเสมอตัวต่อไร่ของเกษตรกรเท่ากับ 640.86 กิโลกรัม ดังนั้นปริมาณผลผลิตที่มากเกินไปจุดเสมอตัว คือ จำนวน 1,956.94 กิโลกรัม จึงเป็นปริมาณผลผลิตที่เกษตรกรจะได้รับกำไรจากการผลิตหอมแดง โดยมีต้นทุนการผลิตเฉพาะต้นทุนผันแปรเท่านั้น เนื่องจากรายได้จากปริมาณผลผลิต ณ จุดเสมอตัว สามารถครอบคลุมต้นทุนคงที่เฉลี่ยต่อไร่แล้ว ดังนั้นกำไรสุทธิเฉลี่ยต่อไร่ที่เกษตรกรได้รับเมื่อทำการเพาะปลูกหอมแดงในเนื้อที่ขนาดมากกว่า 2 ไร่ เท่ากับ 796.47 บาท (คำนวณมาจากปริมาณผลผลิต 1,956.94 กิโลกรัม คูณด้วย กำไรแปรได้ต่อกิโลกรัม เท่ากับ 0.407 บาท)

เมื่อพิจารณารวมเนื้อที่เฉลี่ยทุกขนาดแล้ว ปรากฏว่า เกษตรกรได้รับผลผลิตเฉลี่ยไร่ละ 2,590.15 กิโลกรัม โดยมีปริมาณผลผลิต ณ จุดเสมอตัวเฉลี่ยไร่ละ 693.70 กิโลกรัม ดังนั้นปริมาณผลผลิตที่มากเกินไปจุดเสมอตัว คือ จำนวน 1,896.45 กิโลกรัม จึงเป็นปริมาณผลผลิตที่เกษตรกรจะได้รับกำไรจากการผลิตหอมแดง โดยมีต้นทุนการผลิตเฉพาะต้นทุนผันแปรเท่านั้น นั่นคือกำไรสุทธิเฉลี่ยต่อไร่ที่เกษตรกรได้รับเมื่อพิจารณารวมเนื้อที่เฉลี่ยทุกขนาดเท่ากับ 713.07 บาท

จากการวิเคราะห์ข้างต้น อาจสรุปได้ว่า ถ้าหากเกษตรกรทำการเพาะปลูกหอมแดงในเนื้อที่ขนาดมากกว่า 2 ไร่ ปริมาณผลผลิต ณ จุดเสมอตัวเฉลี่ยต่อไร่จะต่ำกว่าการทำการเพาะปลูกในเนื้อที่ขนาดไม่เกิน 2 ไร่ เฉลี่ยไร่ละ 208.75 กิโลกรัม หรือรายได้จากการขายผลผลิต ณ จุดเสมอตัวจะต่ำกว่าเฉลี่ยไร่ละ 793.25 บาท นั่นคือเมื่อราคาขายต่อกิโลกรัมเท่ากัน การทำการเพาะปลูกหอมแดงในเนื้อที่มากกว่า 2 ไร่ จะให้ผลกำไรหรือผลตอบแทนสูงกว่าการเพาะปลูกหอมแดงในเนื้อที่ขนาดไม่เกิน 2 ไร่ เฉลี่ยไร่ละ 267.34 บาท อันเป็นการแสดงถึงความสามารถที่จะขายผลผลิตให้ได้คุ้มทุน สามารถทำได้เร็วกว่า

แต่อย่างไรก็ตาม การวิเคราะห์จุดเสมอตัวก็ยังไม่ใช่เครื่องมือที่ใช้วัดความสามารถในการทำกำไรของเกษตรกรจากการเพาะปลูกหอมแดงได้ เนื่องจากเกษตรกรยังประสบปัญหาด้านการผลิตหลายประการ ซึ่งทำให้ไม่สามารถจะกำหนดปริมาณผลผลิตต่อไร่ได้ตามความต้องการ และการทำการเพาะปลูกหอมแดงยังขึ้นอยู่กับปัจจัยภายนอกต่าง ๆ ด้วย เช่น สภาพดินฟ้าอากาศ การระบาดของโรคและแมลง เป็นต้น และสิ่งที่สำคัญที่สุดเมื่อเกษตรกรวางแผนกำไรโดยการวิเคราะห์จุดเสมอตัวก็คือ การเปลี่ยนแปลงในราคาผลผลิต ซึ่งเป็นสิ่งที่เกษตรกรไม่สามารถจะกำหนดหรือทราบได้ล่วงหน้าก่อนการเพาะปลูก ว่าตนเองจะสามารถขายผลผลิตได้ในราคา กิโล

กรัมละเท่าใด ดังนั้นจึงไม่สามารถกำหนดได้ว่า ปริมาณผลผลิตจำนวนเท่าใดต่อไร่จึงจะทำให้
 คຸ້ມທຸນພອດີ ເພາະເມື່ອລາຄາຜົນຜຸດປ່ຽນແປງໄປ ພຣົມຸມຜົນຜຸດ ຈຸດຊຸ້ມທຸນກໍ່ຈະປ່ຽນແປງໄປ
 ດ້ວຍ ການວິເຄາະຖ້ຳຈຸດຊຸ້ມທຸນໃນທີ່ນີ້ຈຶ່ງເປັນເພິ່ງການໃຫ້ຂໍ້ສນເທສຸ່ຍຳ່ງໜຶ່ງແກ່ຜູ້ປຣະສຸ່ຈະລຸ່ງທຸນທຳ
 ໄຣ່ທອມແດງ ເພື່ອນຳໄປປຣະກອບການຖືຈາຣຸນາທັດສິນໃຈກາຍໃຕ້ເງື່ອນໄຂທີ່ຳ ລາຄາຂາຍຜົນຜຸດເຈລຶ່ຍຕໍ່
 ກິໂລກຣຳມ ລາຄາຂອງປັຈຈັຍການຜຸດຕ່ຳງ ຯ ເຊັ່ນ ຄຳວັສຕຸກຣເກຊທຣ ຄຳແຮງງານ ທລອດຈນ
 ປຣະສິທິກາຖາການທຳການເພາະປຸກທອມແດງ ໃນຂ່ວງທີ່ຖືຈາຣຸນາ ທັງມີປ່ຽນແປງ ເພາະຖ້ຳກາມີ
 ຕັ້ງໄດ້ທຸ່ໜຶ່ງປ່ຽນແປງ ຈະມີຜຸລທຳໃຫ້ຈຸດຊຸ້ມທຸນປ່ຽນໄປດ້ວຍ

ຕາຣາງທີ່ 4.10 ພຣົມຸມຜົນຜຸດແລະຣາຍໄດ້ ຈຸດເສມອຕັ້ງ ຈາກການຜຸດທອມແດງໃນເນື້ອທີ່ເພາະປຸກ
 ຂນາດຕ່ຳງ ຯ ໃນຈັງຫວັດຊຳຣຳສະເກຊ ປີການເພາະປຸກ 2529/2530

ຣາຍການ	ເນື້ອທີ່ເພາະປຸກ ຂນາດມີ່ເກີນ 2 ໄຣ່	ເນື້ອທີ່ເພາະປຸກ ຂນາດມາກກວ່າ 2 ໄຣ່	ເຈລຶ່ຍທຸກຂນາດ
1. ລາຄາຂາຍຕໍ່ກິໂລກຣຳມ (ບາທ)	3.80	3.80	3.80
2. ຜົນຜຸດເຈລຶ່ຍຕໍ່ໄຣ່ (ກິໂລກຣຳມ)	2,573.17	2,597.80	2,590.15
3. ຣາຍໄດ້ທັງທອດຕໍ່ໄຣ່ (ບາທ)	9,778.05	9,871.64	9,842.57
4. ຕັ້ງທຸນພັ່ນເພາະຕໍ່ກິໂລກຣຳມ (ບາທ)	3.493	3.393	3.424
5. ຕັ້ງທຸນຈຸດທີ່ຕໍ່ໄຣ່ (ບາທ)	260.83	260.83	260.83
6. ກຳໄຣ່ເພາະໄດ້ຕໍ່ກິໂລກຣຳມ (ບາທ)	0.307	0.407	0.376
7. ຜົນຜຸດ ຈຸດເສມອຕັ້ງຕໍ່ໄຣ່ (ກິໂລກຣຳມ)	849.61	640.86	693.70
8. ຣາຍໄດ້ຈາກການຂາຍຜົນຜຸດ ຈຸດເສມອຕັ້ງ (ບາທ)	3,228.52	2,435.27	2,636.06
9. ກຳໄຣ່ສຸທິຕໍ່ໄຣ່ (ບາທ)	529.13	796.47	713.07

จากการวิเคราะห์ผลตอบแทนดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การเพาะปลูกหอมแดงในเนื้อที่เพาะปลูกขนาดมากกว่า 2 ไร่ เป็นขนาดที่เหมาะสมกว่า เนื่องจากให้ผลตอบแทนสูงกว่า โดยให้กำไรสุทธิเฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 796.18 บาท อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนการผลิตเท่ากับร้อยละ 8.77 ซึ่งสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ ผลตอบแทนแก่แรงงานเกษตรกรต่อ 1 วัน-คน เท่ากับ 51.73 บาท ซึ่งสูงกว่าอัตราค่าจ้างแรงงานในท้องถิ่น ในขณะที่การเพาะปลูกหอมแดงในเนื้อที่ขนาดไม่เกิน 2 ไร่ ให้กำไรสุทธิเฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 527.89 บาท อัตราผลตอบแทนต่อต้นทุนการผลิตเท่ากับร้อยละ 5.71 ผลตอบแทนแก่แรงงานเกษตรกรต่อ 1 วัน-คนเท่ากับ 40.51 บาท และเมื่อนำการวิเคราะห์จุดคุ้มทุนมาพิจารณาประกอบการตัดสินใจด้วย ปรากฏว่าการเพาะปลูกในเนื้อที่ขนาดมากกว่า 2 ไร่ จะคุ้มทุนเร็วกว่าหากขายผลผลิตในราคาเท่ากัน โดยมีปริมาณผลผลิต ณ จุดเสมอตัวต่อไร่เท่ากับ 640.86 กิโลกรัม ในขณะที่การเพาะปลูกในเนื้อที่ขนาดไม่เกิน 2 ไร่ มีปริมาณผลผลิต ณ จุดเสมอตัวต่อไร่เท่ากับ 849.61 กิโลกรัม

จากตัวอย่างที่ทำการศึกษานี้ในจังหวัดศรีสะเกษ แสดงให้เห็นว่า ผลตอบแทนที่ได้รับจากการปลูกหอมแดงในเนื้อที่เพาะปลูกขนาดมากกว่า 2 ไร่ จะให้ผลตอบแทนสูงกว่าการเพาะปลูกหอมแดงในเนื้อที่ขนาดไม่เกิน 2 ไร่ เนื่องจากมีการใช้แรงงานและปัจจัยการผลิตต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่า นั่นคือผลตอบแทนจากการปลูกหอมแดงของเกษตรกรตัวอย่างในจังหวัดศรีสะเกษ จะแปรผันตามขนาดของเนื้อที่เพาะปลูก